

En artikel fra **KRITISK DEBAT**

□At undgå borgerkrig og amerikansk intervention i Venezuela□

Skrevet af: **Edgardo Lander** | Offentliggjort: 23. april 2019

Interviewet med Edgardo Lander herunder har først været trykt i webtidsskriftet "Roar" d. 14. marts 2019 og offentliggøres med dettes tilladelse. Det er oversat af Niels Frølich og kan findes her <https://roarmag.org/essays/edgardo-lander-venezuela-crisis-conflict/>

I snart to måneder har Venezuela været fanget i en anspændt konfrontation mellem den siddende regering under Nicolás Maduro og den amerikansk støttede, højreorienterede oppositionsleder, Jaun Guaidó, der i januar udråbte sig selv til præsident og som siden har forsøgt at tvinge Maduro fra posten med Trump-regeringens og forskellige regionale, højreorienterede leders aktive støtte. De følgende uger vil ROAR offentliggøre en serie interviews med venezuelanske aktivister og intellektuelle for at hjælpe med til at dele lokale perspektiver på oprindelsen til den nuværende krise, risikoen for en optrapning af konflikte og mulige udveje for de radikal-demokratiske kræfter.

Det første interview, der trykkes herunder, er med den venezuelanske sociolog og venstreorienterede intellektuelle Edgardo Lander, der er professor emeritus ved Venezuelas Centraluniversitet og medarbejder ved Transnational Institute (TNI). Lander støttede kritisk-konstruktivt tidligere præsident Hugo Chávez og var rådgiver for den venezuelanske kommission, der forhandlede om et [foreslået] amerikansk frihandelsområde (Free Trade Area of the Americas). Han var i 2006 en af organisatorerne bag World Social Forum og er for tiden med i TNIs program "New Politics". I dette interview opfordrer han den internationale venstrefløj til at anerkende situationens kompleksitet og til ikke at forveksle behovet for en fast modstand mod den amerikanske intervention, der pågår, med en betingelsesløs støtte til Maduros regering.

Som den opmærksomme læser vil bemærke, afviger Landers holdning sig på adskillige vigtige punkter fra den opfattelse, som den venezuelanske sociolog og tidligere minister Reinaldo Iturriza fremlagde i vort andet interview (1). Vi fremlægger disse forskellige perspektiver ud fra den antagelse, at den kritiske og intelligente læser vil være i stand til selv at beslutte sig til hvilken opfattelse, han eller hun finder mest overbevisende og hvilken holdning man føler sig bedst tilpas ved at tilslutte sig. Vi er for tiden ved at forberede to andre interviews med venezuelanske aktivister, som vi håber at kunne offentliggøre i løbet af de næste uger. Vi opfatter disse græsrodsperspektiver som særligt interessante i den nuværende sammenhæng givet de internationale mediers systematiske mangel på fokus på (og aktive marginalisering af) almindelige venezuelaneres stemmer.

I løbet af den proces håber vi at kunne gengive noget af den nuværende situations kompleksitet som den ser ud på stedet, samtidig med at vi fortsat insisterer på vigtigheden af nøgleprincipper som antimilitarisme, ikke-indblanding, selvbestemmelse, radikalt demokrati og solidaritet med de marginaliserede og undertrykte.

Professor Lander, tak fordi De har sagt ja til at deltage i dette interview. Vil De venligst fortælle os lidt om hverdagen i Venezuela lige nu? Hvordan ser situationen ud på gaden og hvorledes mærker folk den nuværende krise?

Situationen er voldsomt spændt. Hverdagen bliver vanskeligere og vanskeligere, mere og mere indviklet. Inflationen lå sidste år på mere end en million procent. Bare i januar i år blev den anslået til at ligge på over 200 procent. Folks lønninger er fuldstændigt forsvundet. Det er umuligt for folk at købe de basale fornødenheder. Olieproduktionen, der er kilden til 96 procent af værdien af

landets eksport, er kun en tredjedel af, hvad den var for seks år siden. De offentlige tjenesteydelser er blevet alvorligt forringet.

Venezuelas bruttonationalprodukt (BNP) er i dag bare 50 procent af, hvad det var for fem år siden. BNP pr. indbygger er lavere end det har været i adskillige årtier. Der hersker en dyb sundhedskrise. Den alvorlige fejlernæring af børn vil få en langtidseffekt på landets fremtid. Ifølge Det Internationale Røde Kors er de to lande i verden, der i dag, hvad angår deres respektive samfundsmæssige kriser, bekymrer organisationen mest, Yemen og Venezuela.

Utilfredsheden og desperationen i befolkningen har et sådant omfang og de trusler mod dens velfærd, som den står overfor, er så alvorlige, at dette vil kunne føre til ekstremt negative resultater. Vi ved fra historien, at desperation er yngleplads for fascismen. Mennesker, der er virkelig desperate, er villige til at acceptere hvilket som helst alternativ til den eksisterende tingenes tilstand. Amerikansk militær invasion og/eller borgerkrig er i dag reelle muligheder. Mange mennesker har bare fået nok og er så desperate, at de i bund og grund er villige til at acceptere hvad som helst, hvilket betyder, at situationen er ekstremt farlig.

Dagens venezuelanske samfund er ikke bare ekstremt opsplittet, folk synes at leve i to fuldstændigt forskellige virkeligheder. Der hersker en omfattende mistillid til og frygt for 'de andre'. I denne sammenhæng er folk villige til at tro hvad som helst, der kommer fra 'deres side'.

Hvordan nåede situation dette punkt?

Regeringen synes beslutte på at prøve at holde sig ved magten med alle nødvendige midler. Og dette har - indtil nu - kun været muligt på grund af opbakning fra militæret, der indtil nu ikke har vist tegn på fragmentering, splittelse eller tvivl om dets støtte til regeringen. Men dette er noget, der kan ændre sig i takt med, at det ydre pres stiger.

USA's politik har i Iraqs, Libyens og Syriens tilfælde på den anden side demonstreret, at antallet af mennesker der lider eller dør som konsekvens af økonomiske sanktioner eller militær indgriben ikke spiller nogen synderlig rolle for høgene (personer som John Bolton, Elliot Abrams, Mike Pence), der sammen med Donald Trump i dag står i spidsen for USA's udenrigspolitik. Omfanget af de nye økonomiske sanktioner fører til en endnu mere katastrofal situation.

Ved at føre en politik, der er karakteriseret af en ekstrem kynisme, forværrer den amerikanske regering en allerede alvorlig situation for befolkningen ved at tage kvælergreb på den venezuelanske økonomi - noget der koster [Venezuela] milliarder af dollars og samtidig tilbyder den et par millioner dollars i 'humanitær hjælp' for at lette den socioøkonomiske krise, som den i forvejen aktivt bidrager til.

De to modsatrettede kræfter - Maduro-regeringen med opbakning fra de væbnede styrker og nationalforsamlingen med opbakning fra USA, herunder truslen om væbnet intervention - er langsomt ved at føre landet mod krigens afgrund.

Den 8. februar 2018 erklærede Guaidó, at han 'om nødvendigt' ville opfordre til en amerikansk, militær intervention. Han bekendtgjorde også, at han ville organisere 'frivillige' for at åbne en 'humanitær korridor'. Dette kunne med lethed have ført til en konfrontation med det venezuelanske militær, der kontrollerer grænsen mellem Venezuela og Colombia. Efter det fejlslagne forsøg d. 23. februar på 'uanset hvad' at bringe amerikansk hjælp ind i landet, har han aktivt bedt den amerikanske regering at 'bruge magt' for at vælte Maduro-regeringen.

Militærets opbakning får Maduro til at tro, at han ikke behøver at forhandle. Amerikansk opbakning

får den opposition, der sidder i nationalforsamlingen til at tro, at det blot er et spørgsmål om tid, før den kan vælte Maduro. Risikoen for yderligere vold – indtil februar var ifølge FNs menneskerettighedskontor omkring 40 mennesker blevet dræbt – stiger dag for dag. Lige nu spiller begge sider et nulsumsspil, der går ud på at udslette modparten. En eller anden form for forhandling kræves hurtigst muligt, hvis eskalationen af volden skal standses.

Maduro-regeringen har stadigvæk nogen folkelig støtte. Det er ikke sandt, at opbakningen til regeringen fra det venezuelanske samfunds folkelige sektorer er fuldstændig forsvundet. Men den er mindre end den tidligere var, ja selv for et år siden og helt sikkert meget, meget mindre end den var i Chávez-årene. Den humanitære krise, hverdagens vanskeligheder og regeringens autoritære og undertrykkende politik fortsætter med at underminere den folkelige støtte.

Ifølge FN-kilder er 3,4 millioner mennesker flygtet fra landet i løbet af de sidste fem år svarende til over 10 procent af den samlede befolkning. En stor andel af venezuelanske familier har nære slægtninge – både deres sønner, brødre og søstre og kære venner – der har forladt landet. Denne opsplitning af familierne er årsag til udbredt sorg.

Hvordan legitimerer Guaidó sit krav på præsidentposten?

Det er meget vigtigt at understrege, at resten af oppositionskoalitionen ikke rigtig var klar over, at Guaidó planlagde at udråbe sig som præsident på et massemøde d. 23. januar. Men USA var i modsætning hertil helt klar over, hvad der skulle ske. Nogle få minutter efter at Guaidó havde udråbt sig selv som præsident – faktisk mindre end ti minutter – udsendte Trump-regeringen en officiel erklæring, hvori man anerkendte Guaidó som Venezuelas legitime præsident. Så det er klart, at man hele tiden har fulgt en velkoordineret drejebog skrevet i tæt samarbejde med den amerikanske regering.

Det er umuligt at forestille sig, at den amerikanske regering kunne have udsendt en officiel erklæring – ikke bare et tweet fra Trump, men en officiel, trykt erklæring – bare nogle minutter efter, at Guaidó havde udråbt sig selv som præsident, hvis dette ikke havde været koordineret på forhånd og USA været fuldt informeret om, hvad der skulle ske. Det var absolut koordineret: Det største flag på podiet ved den selvudråbte præsident Guaidós massemøde d. 2. februar i Caracás var det amerikanske. De vidste det, for de var med til at skrive drejebogen. Der er ingen tvivl mit sind om, at det hele var planlagt i Washington.

Der er adskillige forfatningsmæssige og juridiske spørgsmål involveret i at bedømme, om Guaidó havde eller ikke havde ret til at udråbe sig selv som præsident. Og det har med at gøre, om Maduro er legitim præsident eller ej eller om der eksisterede et 'magttomrum', det hovedargument, der anvendes af oppositionen.

Det drejer sig her om komplicerede spørgsmål. På den ene side har der ikke været tale om et magttomrum. Maduro står, hvad enten man kan lide ham eller ej, i spidsen for regeringen og kontrollerer de væbnede styrker. I maj sidste år havde vi præsidentvalg. Valget skulle have været afholdt syv måneder senere i december, men regeringen besluttede, at det skulle afholdes i maj. Praktisk talt alle oppositionspartier var blevet forbudt af regeringen, fordi Maduro fik den såkaldte forfatningsgivende forsamling til at vedtage en lov, der med tilbagevirkende kraft gjorde, at politiske partier, der ikke havde deltaget i de foregående kommunalvalg, der blev afholdt nogle måneder før, ikke længere godkendtes som lovlige, politiske partier, der kunne deltage i [præsident]valget. Dette indebar, at for at kunne anerkendes som lovlige, politiske partier, skulle de igennem en lang, kompliceret proces, hvor man skulle samle underskrifter over hele landet. Det var i den sammenhæng, at valgkommissionen udskrev valg syv måneder før tid.

Det stod klart, at de vigtigste oppositionspartier ikke kunne nå at registrere sig igen som officielt anerkendte partier for at kunne deltage i valget eller afholde primærvalg for at vælge en oppositionskandidat, ligesom de havde gjort ved de foregående valg. Så disse valg var, uanset hvor langt man strækker sandheden, ikke frie. Betingelserne var i den grad kontrolleret for at sikre, at Maduro blev genvalgt. Hele processen var svindel. Der er ikke tale om et frit demokratisk valg, hvis regeringen bestemmer, hvornår det udskrives, uanset hvad forfatningen eller valgloven bestemmer, hvis den har lov til at bestemme hvilke partier og hvilke kandidater, der kan deltage og hvilke ikke. Lige siden regeringen tabte valget til nationalforsamlingen i december 2015, er regeringen i stigende grad slået ind på en kurs, der strider mod forfatningen.

Ved parlamentsvalget vandt oppositionen to tredjedele [af pladserne] i nationalforsamlingen, hvilket gav den en uhyre magt i staten. Den havde ifølge forfatningen stemmer nok til både at udpege medlemmerne af højesteret og til at bestemme sammensætningen af den nationale valgkommission. Det var det øjeblik, hvor Maduro og hans regering blev konfronteret med et afgørende dilemma. Skulle de anerkende valgresultatet, folkets vilje, og respektere forfatningen eller beslutte sig til at holde fast ved den fuldstændige kontrol med statsmagten, uanset hvad? De valgte naturligvis den sidste mulighed.

Siden tidligt i 2016 har Maduro regeret ved hjælp af det ene dekret om undtagelsestilstand og økonomisk nødstilstand efter det andet. Det betyder, at han har givet sig selv magt til at bestemme praktisk talt det, han ønsker. Ifølge forfatningen kan præsidenten indføre en økonomisk nødstilstand på tres dage, der kan forlænges yderligere tres dage, hvis den godkendes af nationalforsamlingen. For tiden er undtagelsestilstanden nu på sit tredje år.

Hvordan har dette påvirket landet og hvorledes har det venezuelanske folk reageret?

At der permanent regeres ved hjælp af dekret har haft alvorlige konsekvenser. En særlig negativ konsekvens med potentielt langsigtede, katastrofale virkninger var beslutningen om at oprette Orinoco Minebue (Arco Minero del Orinoco), der åbnede over 120.000 kvadratkilometer land - 12 procent af landets areal, omtrent samme størrelse som Cuba - for transnationale mineselskaber. Denne del af landet er meget kritisk. Den omfatter adskillige indfødte folks land, er den del af landet med den højeste biodiversitet, den vigtigste kilde til vand og vandkraft. Den er en del af Amazon-bassinet, der har sin absolut kritiske, globale rolle, når det gælder om at begrænse klimaforandringerne.

Som konsekvens af dette dekret er der nu titusinder af minearbejdere, der medvirker i en hurtigt accelererende social og miljømæssig ødelæggelse i stor skala. Dette er muligvis den alvorligste sociale og miljømæssige krise i dag i hele Latinamerika. Alt det er et resultat af et dekret udstedt af Maduro uden offentlig debat, uden parlamentets medvirken og som er en direkte krænkelse af landets forfatning, miljølovene og lovene angående de indfødte folk og arbejdsmarkedet.

Siden 2016 er regeringen blevet mere og mere autoritær. Den har lukket døren fuldstændig for muligheden for frie, troværdige valg, hvor befolkningen kan bestemme over landets nutid og fortid. Samtidig er den blevet mere og mere undertrykkende.

Det er ikke overraskende, at befolkningen i denne mere og mere desperate situation er åben for løsninger, der førhen ville have været komplet utænkelige. Selv tilstedeværelsen af amerikanske tropper ses af mange som en acceptable mulighed, fordi de ikke kan se nogen anden vej ud af krisen. Dette er ikke bare et middelklassefænomen; det viser, hvor meget landet har forandret sig. Nu er en del af befolkningen uheldigvis ikke særlig chokeret over denne mulighed ganske enkelt, fordi de ikke kan se anden udvej.

Hvad betyder dette for chavismens og den bolivarianske revolutions fremtid?

Den umiddelbare fremtid er åben, men ekstremt farlig. Der hersker en stor grad af usikkerhed. Så længe Maduro har magten, vil ødelæggelsen af landets økonomi fortsætte, leveforholdene vil fortsat forværres og undertrykkelsen vil vokse. Som jeg sagde før, er der stadig væk en betydelig, skønt meget reduceret, støtte til Maduro og hans regering fra en hård kerne. Det ser ud til at mange er villige til om nødvendigt at gribe til våben for at forsvare deres regering og deres land.

De væbnede styrkers øverste chefer har indtil nu ikke vist tegn på splittelse og har gentagne gange forsikret om deres opbakning til regeringen. Regeringens og militærets øvre lag har meget at tabe, hvis de opgiver magten, så de vil ikke give op uden kamp. Regeringens sprogbrug er dag for dag blevet mere og mere militaristisk. Den er villig til at forhandle, så længe det kun drejer sig om mindre forandringer, dvs. så længe Maduro kan forblive præsident.

For oppositions ekstreme højrefløj – og det inkluderer klart nok USA's regering – er 'løsningen' eller *la salida* (udgangen) ikke blot at slippe af med Maduro, men at knuse det bolivarianske eksperiment. For det yderste højre er den såkaldte 'overgang til demokrati' ikke bare udskrivelse af valg og valget af en ny præsident. Det ønsker helt at ødelægge det bolivarianske eksperiment. Målet er at give den chavistiske, folkelige bevægelse en lærestreg: Man kan ikke konfrontere kapitalismen eller blot forestille sig et alternativ. De kollektive og personlige omkostninger er simpelthen for høje.

I denne anspændte situation, hvor ingen af parterne synes villige til at give efter, er samtale- og forhandlingsrummet blevet meget indskrænket. Som modstandere af den amerikanske regerings interventionspolitik, byder vi, som jeg sagde før, de tilbud som FNs generalsekretær og Uruguays og Mexicos præsidenter har fremsat om at være mellemmand for et fredeligt og forfatningsmæssigt valgalternativ til vold, militær intervention og borgerkrig.

Hvor sandsynlig er muligheden lige nu for, at USA rent faktisk intervenserer?

Truslen om amerikansk militær intervention er mere end bare paranoia. Den amerikanske regering har igen og igen sagt, at alle muligheder er på bordet og præsident Trump har udtrykkeligt sagt – og gentaget næsten dagligt – at en af disse er militær intervention. Iraqs, Libyens og Syriens nylige eksempler synes at indikere, at denne mulighed ikke er helt ude i hampen.

For at nå målet for USA's politik (udskiftning af styret) er en direkte militær intervention måske ikke engang nødvendig, hvis økonomien – som resultat af de økonomiske sanktioner og blokader – bryder helt sammen. Hertil kommer, at tilstedeværelsen af soldater er ikke en nødvendig forudsætning for en moderne, militær intervention. Missiler og droner kan gøre arbejdet, som de gjorde i Libyen.

Den økonomiske blokade, der for nylig blev intensiveret af den amerikanske regering, vil uden tvivl få meget alvorlige følger, ikke bare for Maduro-regeringen, men også for den venezuelanske befolkning, der allerede står overfor en alvorlig, humanitær krise. Det er den virkelighed, vi står overfor i dag og den kan føre til landets fuldstændige sammenbrud. Udover en strikt finansblokade er al handel, der er olierelateret, blevet forbudt. CITGO, det venezuelansk ejede datterselskab (2) af landets olieselskab (PDVSA) er i praksis overtaget af den amerikanske regering.

Beslutningen om at boykotte olieselskabet vil få alvorlige følger, der vil forværre en allerede alvorlig, social krise. Det forventes, at på mindre end nogle få uger kan dette føre til en generel mangel på benzin i landet. Der vil også opstå en mangel på medicinal- og fødevarer, der er langt større end den, vi oplever lige nu, fordi regeringen vil mangle de penge, der er nødvendige for at betale for importen og [fordi] de fleste af dens kreditmuligheder er lukket.

I de seneste uger er spændingen steget på grænsen mellem Venezuela og Colombia nær byen Cúcuta. Sådaldt 'humanitær hjælp' er blevet koncentreret ved grænsen og Maduro har gentagne gange sagt, at den ikke får lov til at komme ind i landet. Guaidó har opfordret frivillige til at skabe en 'humanitær korridor' for at få pakker fra USAID ind i landet. Dette kan let føre til væbnede sammenstød. Det kunne blive gnisten, der startede en borgerkrig.

Da Lima-gruppen efter det fejlslagne forsøg på at få USAs 'humanitære hjælp' ind i landet d. 23. februar mødtes i Bogotá med deltagelse af Guaidó og Pence, udsendte gruppen en officiel erklæring imod en militær intervention i Venezuela. Den amerikanske regering erklærede prompte, at den ikke var en del af Lima-gruppen og at den derfor ikke var bundet af dens beslutninger. Det var noget, Trump skulle beslutte.

Hvad foreslår De som en vej ud af krisen?

Vi i Borgernes Platform til Forfatningens Forsvar (*Plataforma Ciudadana en Defensa de la Constitución, PCDC*) og den nyligt oprettede koalition, Alliancen for en Vejledende Folkeafstemning (*Alianza por el Referéndum Consultivo*) arbejder for et alternativ til den vej, der fører til en eskalering af volden og muligheden for en borgerkrig eller en amerikansk militær intervention.

Det første skridt på denne alternative, fredelige vej ville være en aftale mellem de to sider om at udnævne en ny national valgkommission med det formål at afholde en vejledende folkeafstemning for at spørge befolkningen, om der skal udskrives valg til alle statens niveauer for at nå frem til en fredelig, demokratisk, forfatningsmæssig løsning på den nuværende krise baseret på valg. Som det vigtigste ville det lægge afgørelsen i hænderne på folket.

I praksis er dette en meget enkel proces med et spørgsmål: Ja eller nej. Den nationale valgkommission har hele den nødvendige infrastruktur. Den kan udføres på under en måned i modsætning til det at organisere et nationalt valg, hvilket vil tage mindst seks måneder. Denne forhandlingsmulighed er helt forskellig fra det, som Guaidó og det såkaldte 'internationale samfund' har som deres vej: Først skal Maduro væk og så skal der udskrives valg. Dette ville kræve Maduro-regeringens ubetingede nederlag, noget der ingen sandsynlighed er for sker uden udenlandsk militær intervention.

Det var som led i at forsøge denne vej henimod en forhandlet, fredelig løsning på krisen, at vi som PCDC havde et møde med Juan Guaidó som formand for nationalforsamlingen - ikke som Venezuelas præsident eftersom vi ikke anerkender ham som sådan. Grundlæggende sagde vi til ham, at en parallel regering, voksende konfrontation og truslen om en amerikansk militær intervention kunne føre til borgerkrig i Venezuela, som han og Maduro ville være ansvarlig for. For at undgå dette scenarie er et forhandlet alternativ påtrængende nødvendigt. Vi har prøvet - indtil videre uden held - at arrangere et møde med præsident Maduro med samme formål.

Vi har opfordret internationale, progressive aktivister, intellektuelle og organisationer, regeringer og multilaterale organisationer til at anerkende den trussel, der udgøres af en eskalering af volden og gribe ind for at bidrage til at gøre en ende på en udvikling, der fører til død og ødelæggelse. Vi hylder det initiativ, som Uruguays og Mexicos regeringer har taget for at bidrage til en ikke-voldelig løsning, der indebærer et valg, på den krise som landet befinder sig i. Vi sætter også pris på de erklæringer, FNs generalsekretær har udsendt, hvori han gentagne gange har erklæret sig villig til at bidrage til en fredelig forhandlingsløsning.

En alternativ forhandlingsløsning, der er baseret på en vejledende folkeafstemning, hvor den venezuelanske befolkning kan afgøre en vej ud af krisen ved frie og troværdige valg med en ny konsensusbaseret valgkommission er absolut kritisk i dette moment for at undgå et voldeligt udfald.

Hvad forventer De Dem i dette spørgsmål af den internationale venstrefløj?

Den historiske erfaring har været, at i det mindste en del af venstrefløjen har tendens til at analysere konflikter som den nuværende i Venezuela med koldkrigsøjne - imperialisme overfor anti-imperialisme - og på den måde bakke op om regeringer som den i Nicaragua, der bruger en radikal, venstreorienteret, anti-imperialistisk retorik, selvom den samtidig fører en politik og har en praksis, der intet har at gøre med venstrefløjens principper: Korruption, undertrykkelse, blokering af demokratiske udtryksformer, en neoliberal åbning overfor transnationale firmaer osv.

Vi forventer, at den internationale venstrefløj forstår kompleksiteten i den situation, vi står i i Venezuela: En konfrontation mellem en korrupt og i stigende grad undertrykkende, udemokratisk, militaristisk regering på den ene side og aktiv, amerikansk intervention på den anden. En afvisning af imperialistisk intervention kan på ingen måde retfærdiggøre betingelsesløs solidaritet med Maduro-regeringen. Støtte til Maduros regering fra den internationale venstrefløj vil gøre vidtrækkende skade på fremtidige folkelige kampe, fordi folk som tilfældet var med Sovjetunionen vil sætte lighedstegn mellem dette undertrykkende regime og 'venstrefløj'. Af den grund kan ubetinget solidaritet med Maduro-regeringen gøre megen skade både for den venezuelanske befolkning og for fremtidens anti-kapitalistiske kampe.

Det, vi har brug for i dag, er ikke solidaritet med Maduro ej heller med en imperialistisk intervention, men solidaritet med det venezuelanske folk. Lige nu betyder det to ting. For det første at gøre alt hvad der er muligt for at forhindre borgerkrig eller militær intervention i Venezuela. Det betyder aktivt at afvise økonomiske sanktioner og truslen om militær intervention og kæmpe for en forhandlingssituation med multilateral deltagelse, ikke unilateral intervention. Og for det andet at anerkende at der eksisterer en ekstremt voldsom social krise i landet, at en multilateral solidaritetsindsats må gøres for hjælpe med til at forsyne Venezuela med fødevarer og medicin som et alternativ til den politisk motiverede amerikanske 'humanitære' hjælp med militær opbakning, der i dag truer landet.

(1) Reinaldo Iturriza, *Giving a voice to the Venezuelan people*, ROAR, 14. marts 2019

(2) CITGO driver i USA et raffinaderi, der forsyner Venezuela med benzin og andre raffinerede olieprodukter, o.a.